

derî de got. Toz û bayê germ ew pêçand, xwe da sîka dîwêr, tîna rokê hêştî ku, kesên bajarokê Cindirêsê birevin quncikên tarî, ji bilî çend mirîşk û bizinên dev ji hev kirî li cadê nedîtin. "Ezê bi ku ve herim û hawara xwe di kê kim". Tûrekî lestîkî, bi firîna bê re, li sîngê wî dikeve û berî ew bi rêkeve, çendek kirin bala xwe ku, bi ser wan de here û çêroka xwe bêje wan; belkî dilê yekî bi ser de bi êşe.

Ew kete nav ewrên toz ê û zibil de, bê silav di pêşiya çend cîranên xwe re borî. "Ez diyariyekê di destê xwekim û... na hîne zûye, ezê a nuha herim qehweyekê li cem Memo yê Keleş vexum û piştî ku, derdê xwe jê re aşkerekim, emê wê hîngê binerin çibikin".

Dengê zemra tirektorê û qêrîna ajovan, wî ji xwenerojan şiyar dikin, bi ustû xwarî dide ser riya xwe. Dudi-liya xwe dibire û li derî dide, piştî kurte demekê, deng bi pîrekekê dikeve.

- Kiyê. Ji kûraniya avahiyê ve deng hat.

- Ezim.

- Tu kiyî. Bi zirtî pirsî, hêşt ku Berhîm heya bi demekê bê bersiv bimîne.

- Ezim.. ez Berhîm im.. Berhîmê Zaredeşt.

- Tu çi dixwezî. Bi gotinê re derî vekir. Pîrekek pêncî saliye, mikyac bîst salan ji temenê wê duxe û dihêle sî salî xûya bike. Di ber bêcemê xewê deye, pişkokên

sîng ên jorin vekirî hêştine. Bi dev- kenî gote Berhîm, "Keremke, te çi dixwest".

- Karekî min bi Memo heye. Ew li male. Di nav gotinan re carekê çav hildan riwê pîreka Memo ku, ewê bi harî li wî dinêre.

- Eger ew ne li malbe, ma qey mala wî jî ne li male, keremke. Dawiya gotina xwe jî bi kenekî kûnde tewakir.

- We sipas dikim û mala we ava, ezê careke din vege- rim. Wî bawer nekir çawa ji nav lepên wê bireve û ne bawere ku, gotina dawiyê bihîstibe, lê kenê wêyî kûnde bilindtir bûbû.

Ew di cem çendekên ku, deriyên hukumet nasdikin re borî, tevan Memo yê Keleş nîşanî wî dan, nemaze piştî dizanîn ku, mesela wî li cem hêza asayîye û bi bo- neya ku, wî li mal bigre, ew çend caran hat ber deriyê wî lê hertim dengê pîrekê digel kenê wêyê kûnde, ji piş derî dihat û digote Berhîm ku, "Ew hîne venegeriye û belkî îro venegere jî". Tevî vê yekê jî, ew çend carên din hate ber derî û lê pirsî.

Wê şevê xew neket çavên B. Zaredeşt, bi dehê caran ji nav nivînan derket û bê guneh şerê xwe dajot ser pîreka xwe. Bi bangdana mele re ji mal bi derket, kir ku here û careke din li deriyê M. Keleş bide lê kenê kûnde, ew bi şunde vedigerand.

- Xwedê xêra te bide. Kale- mêrekî gotê. Ev bû panzde

salin wan mala xwe anîne û li bajarê tozê bicih bûne, di van salan de kesî ew li ber deriyê mizgeftê nedîtiye û hatina îro hêşt ku, yê pêşî li xêr hatina wî bi pirsê. Evê pirsê çêroka Eliyê Egêl anî bîrê ku, wî di bin pirs û xwestekên gundiyên xwe de, rojekê dev da mizgeftê lê ji bextreşiya demê, ew di wê rojê de nîvserxoşbû û dema bihna mey bi hundir mizgeftê ket, mele jê re got.

- Kafir, tu û van deran, tu li çî digêrî. Hêşt ku, Elî di cî de bizîvire û berî ji derî derkeve, ji mele re bêje.

- Sipas, berket vêrsin ku ji wede bû û ne ji min. Ji wê rojê û bi şûnde, kesî newêrêbû jê re bigota; "Çima tu naçî mizgeftê".

Wî hinekî li nimêjkeran meyzekir û hêdî- hêdî ber ve avrêjan çû, karê xwe qedand, dest û riwê xwe şûştin, tevî civata nimêjkeran bû, weke wan rabû û rûnişt. Ji mizgeftê derket û kete ser cadeyên bajarokê Cindirêsê, ji yekê derdikeve û dide ser ya nuh. Cara pêşiyê ku, xwe bê pişt û bi tenê dibîne, ne dost û hogir, ne jî asoyekî vekirî.

Bi otobîsê pêşî re, dev da bajarê Efrînê. Wî karî bê pirs jî avahiya hêza asayî naskiriba, lê xwest çend kesan bisekinîne û hinekî zimanê xwe nerim bike lê dema dît ku, ewên bi rêva disekinandin bi nirînen pîs li wî dinêrin, ustû xûzkir û berve wê avahiya tal ve çû. Bi destekî lertzok, pelê ku di dest de şilbûye da dest derge-

van. Bi dîtina navê serokê xwe re, ew rê ji B.Zaredeşt re vedike û cihê wî nîşan dide. Ew xistin odeyekê û jê xwestin li wir bimîne, heya ew tîna wî dibin. Berhîm ê Zaredeşt mîna mêxekî kefnîkî, di nîvê odê de venîştî dimîne. "Bihna laşê mirovan ji vir tî, bi Xwedê kabokên min şikestine, ez bawerim ji gera vê sibêye û nemaze şeva çûye min xewnekirî. Ewê çi bi pirsin û li kê, bes çima ez û piştî van salên dû dirêj, nema navên wan tîne bîra min û eger ez bêjim wan ku, min navê wan ji bîr kirî dê ji min bawer nekin, belê.. Çima ez navina li cem xwe çênakim û nabêjime wan, bes ku didû wan navan kevin û derewîna min nasbikin dê berdan ji min re nemîne".

Di dema ku, wî mejiyê xwe dikola da ku karibe navên hevalên berê derîne û xasma yê pirsiyarê wan, derî vedibe û yek derbasî odê dibe.

- Keremke, serok te dixweze. Dengê wî hêşt zincîra ramanan hilweşe û berî bide dû wî, cilên xwe dûz dike.

- Siba we bi xêr be, ezbenî. B. Zaredeşt ne zanî gotin ji devê wî derket an jî ji yê pêre.

- Tu bi navê B. Zaredeştî?. Bêyî ku, ew seriyê xwe ji nav pelan derîne, pirsî.

- Belê ezbenî, Bi zimanekî lertzok, bersiva wî da.

- Te di sala heştê û çaran de leşkerî di dadgeha parastina dewletê de dikir?

- Belê ez benî. "Çi demin xewşbûn, kesî newêrbû li çavên min binêre, min jê re digot te xêre, di wan rojan de, Xwedê çi hêz dabû min". Pirsê serok xwene- rojên wî revandin.

- Bigire! Tu karî herî. Dema dît ku, bihna wî hîne di hundir deye, çav ji pelên di pêş xew de rakirin û li riwê mirovê di ber masê de sekiniye nirî, riwê beravêtî û zelalbûna çavên Berhîm tirsek xiste dilê serokê hêza asayî, hêşt bi dilovanî jê re bêje.

- Te wê hîngê bîst û pênc dirav bolse danîbûn û nuha ji te re rêkirine. Bi naskirina sedema anîna wî re, kenekî sar û fireh jê kişiya, guh û mejiyê serokê hêza asayî werimand, hêşt ku ew çavekî di berdestê xweke da ku, wî ji hundir derînin.

Tev kenê wî ew derxistin cadê. Berhîm ê Zaredeşt dikir û nedikir ku, ewî kenê riswa bisekinîne lê her ku, bizavên xwe di vî alî de dikirin kenê wî bilindtir dibû û dihêşt xeleka mirovên dora wî firehtir bibe.

Cindirês - 1999

HÊVÎ

"Ji Stêr ê re"

Qîj-qîja wan ber bi ezman ve diçe, kes dengê ya din nabîse; berger û hêvî, xeber û lavlav, ken û girî tevlihev bûne. Di nav wan de dengê giriyê mendalekî û wêjê-wîja wî bilindtir dibe. Du-sê pîrek, bi hev re, lîlandineke tûj dikin. Hîne bêdengiya wan di odê de ziwa nebûbû, deng bi mendalekî din jî dikeve û careke din dengê lîlandina difore.

Komeke jin ên rengo-reng li wê derê civiyane; cihê lingekî nemaye. Her yek dixwaze dengê xwe ji ya din bilindtir bike; belkî bala Pîrikê bi ser xwe de bikêşîne. Ewa li ser têxt dirêjkirî navkutka dide xwe, hawar-hawara wêye, lê hersiyên ku li erdê dirêjkirî jî bêdeng nesekinîne. Pîrek jî, mîna pinpinîka, ji yekê diçe ya din, lê bala xwe bêtir li ya ku, li ser têxt dirêjkiriye. Hemû nîşan û simbolên zayînê ji laşê wê dadirivin û çilpikên xwêdanê, di eniya wê de, dipişkivin.

Gumana Pîrikê li erdê neket, Meyra Xemê cara paşin qîriya û pêre jî deng bi zarokê wê ket, her yek bi aliyekî têxt de qulibîn û mîna ku di xewneke şêrîn de be, dengê got:

- Pîroz be, lawike. Pîrikê got û bi lez navika zarok girêda, ew hîne ji paqijkirina Meyrê xelas nebûbû, deng bi jinekê, ji hersiyên ku li erdê dirêjkirî, dikeve. Bi lez di-beze ser nivîna wê û bi mamosteyî dihêle ew jî barê xwe deyne.

Pîreka nuh bar daniye, bi tirs û lavlav serî hildide û li nav lingên zaro dinêre, pêre-pêre hêsirek ji çavan diweşe û berkeniya wê vedimre, serî bi ser balîv de dikeve û êşeke tûj, di hinava Xeca Bilo de, derdibe.

Di du kat û nîvan de, pênc zaro dêng li hev dikin. Berdestên Pîrikê, di oda paqijkirina zarokan de, bi karê xwe yê rojane radibin, her pênc zarokan dixînin nav qundaqan û di nik hev de wîje-wîja wan e.

Xeca Bilo ji berî gişkan dikeve odê û radihêje qundaqa ku, Pîrik dide dest û bi lez ji odê dertê. Dema mêt, ken û pozbilindiya wê dibîne, di cî de şeşara xwe dikşîne û deraqekî di rûyê ezmên de vala dike.

Pîrekên din jî, her yek radihêje zaroka xwe û bi çavşikestî ji odê dertên; Meyra Xemê digel xasû û mêtê xwe ve dikevin ser riya mal.

Mêtê Xeca Bilo, şan û şoret li darxistin, kes di gundê Kêşikê de nehêşt ku, sê caran dawetî teklifa xwe nekir; "Xwedê, piştî heft keçikan bi riwê min ve nerî û ev lawik da min". Ew bi xwe li malên gund digerî û digote wan ku, "Îro xew tune ye, divê def û dîlan, heya bi heft

rojan, sar nebe". Ew ji hêman û surûştta xwe derketibû.

Komek jin li dora Meyra Xemê rûniştine, dengê yekê naçe ya din, di nav de carna giriyê zaro bilind dibe û dengên wan vedimre, lê dema gihîşt radeya ku giriyê wê bihna wan teng bike, xasiya Meyrê radibe ser xwe û di nik cihê bûka xwe de, qundaqê vedike. Meyrê jî serî ji ser balîvan hildide û dema ku, çavên wê bi nav lingên keçikê dikeve, hiskîniyeke tûj ji wê tê.

- Na... na, ev ne zaroya mine. Bi gotinên wêre deng ji civata pîrekan tê birîn. Pirê wan destan davêjin "rihên xwe" û bi çavine beloq li wê dinirin. "Wê ji min re gotibû; pîroz be lawike". Xasû şet û mêt dimîne, ew ne dizanin ku Meyrê ketî bin saweke giran an jî jê bawer bikin.

Ev gotin di nava gundê Cindo de belav dibe, rûniştinên ber mizgeft û ser benderan pê tene borandin. Guman di hundirê wan de, her roj firehtir dibe û di sibeyêke sar de, mêrê Meyrê dikeve ser rêya Efrîn ê, dêv dide cem Pîrika zara xwe, da ku guman û rastiyê ji hevdu bibire.

Sê roj di ser bûndina zaroyan re derbas bûbû û hîne ji bilî ava şêrîn û hineke razyane neketiye devê keçika nuhatî, heya piştî bergera pîrekên gundê Cindo jî ku, Meyrê ê pêsîrê xwe vekir û xwest memikên xwe têxe devê keçika biçûk dît ku, ne şîr di wan geriye û ne jî

keçik memikên wê digre û ew ji vê sibeyê de li benda mêrê xweye ku, salixa rasteqîn ji wê re bîne; ew li benda bersiva ku, "Bi şaşbûn lawikê te bi keçike pîrekekê, ji we pêncên ku we bi hev re barê xwe danîbûn, gewrîne", mabû.

Di deriyê Pîrikê de, herdu silavê li hevdu dikin û her yek dikeve wê gumanê ku, ewê din cara dîtiye lê rewşa wan nedihêst ku, li ber vê yekê bisekinin; mêrê Xecê piştî hinek pirs û şîretan da ku, çawa û kîjan şîrên qu-tiyan bidin lawikê birçî, bi lez derketibû û wî dixwest dêv bi dermanxanê de, lewra hindik mabû ku, li ew kesê ketibû derî de û hêştibû wêneyên dostên xweyî dûr û nêzîk bi bîrbîne, bikeve. Lê gava nêzîkî li dermanxanê kir, mêrik û silava wî ji bîr dike.

Dema pîrikê seriyê wî dît, di cî de rû avêt û bi zimanekî tûj deng li berdestên xwe kir ku bi lez oda zarokan bimalêşin. Wê hêst ku mêvanê xwîngiran di nîvê odê de, heya bi demekê, bête tevizandin û lal bimîne.

- Bê qusûr, biborîn.. ez nizamim çi bêjim... berî her tiştî, te ez naskirim. Piştî berxwedanek ne hindik, mêrê Meyrê pevokên xwe dan dû hev. Dema Pîrikê aliyê wî yê din naskir, ji nuh ve dilêriya xwe kom ser hev kir û bi mirûzekî bê hest lê nirî û got: "Na, bes ne dûre ku, tu carekê bi jina xwe re hatibe cem min. Rojê evqas kes di cem min re derbas dibin, keremke tu çi dixwazî".

Mêrik demeke dirêj bê deng dimîne, pêlek wî dibe û yek tîne, çawa jê re bêje ku, pîreka wî dibêje, lawikê wê bi keçikekê hatî guhartin. "Ne dûre ew bêje min tu merîkî dînî û divê bi ser de jî polîsan ji min re bîne".

- Keçika me birçiyê û memikên dê nagre.. ev bû sê roj ji bilî ava şêrîn tutişt neketî zikê wê". Sawa ku di çavên Pîrikê de derbûbû vedimre...

- Xwe netirsînin, ev tiştêkî normale. Zarê nuhatî ku heya bi çar-pênc rojan jî tiştî nexwe nexeme. Bes bila pîreka te bizavên xwe bike û dema zaro motacî xwarinê bibe, wê ji ber xwe memkan bigre.. Ma ew ya weyî pêşî ye". Mêrik, seriyê xwe bi angoya "belê" hejand û piştî hinek şîret jê girtin rabû ser xwe da ku derkeve. Berî ew ji derî derbas bibe, dengê Pîrikê ket guhên wî. "Eger ku, keça te piştî du rojên dîn pêsîrên dê negirtin, divê hûn şîrê qutiyan bidinê û pelê ku, li ser navê şîr nivîsandibû da dest wî". Pîrikê dixwest ku di dema axaftina xwe de, tinaziyên xwe bide şûn lê bizavên wê bi ser nediketî û heya dema ku mêrik di qurzîka çavekî de hinek hêrs rijand jî, wê nikarî berkeniya tiraziya xwe jê veşarta.

Bi rêve, danûstandineke bê diloan ew bendkiribû; ramanekê dilê wî sar dikir û yekê jî pêlên guman û nedilbicibûna wî germtir dikir. nemaze berkeniya wêyî tinazî ku dihate bîra wî dihêşt gumanên wî tûjtir bibin.